Ч. 99. Пятниця 4 (17) мая 1901. Рік XI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Полковий ювілей Цісаря. — Справи парляментарні. — Зїзд королів. — Почтовий спір з Туреччиною).

З Будапешту доносять, що Цісар приймив вчера на окремій авдиенциї депутацию баварских офіцирів, котра прибула, аби зложити Монархови желаня з нагоди 50-літного ювилею именованя єго властителем баварского полку і вручила Цісареви почетну шаблю. Вечером відбув ся двірский обід, в котрім взяли участь члени депутациї. Цісар підніс тоаст, в котрім згадав о сердечних своїх відносинах до Князя-реґента Люітпольда. Члени депутациї одержали висші ордери. Крім того оснував Цісар ювилейний медаль для офіцирів і найстарших службою підофіцирів та медаль з лентою для полкового прапора.

Комисия для водних доріг відбула вчера засіданє. Посол Менґер зложив ґенеральне справозданє і повідомив, що каналове предложенє має бути в деяких точках змінене. Именно квота 75 міліонів корон має бути ужита на реґуляцию рік. Розвинула ся обширна дискусия, в котрій промавляли посли Менґер, Кафтан, Вольф а вкінци президент міністрів др. Кербер. Що до участи країв в будові то Поляки предложили, щоби краї причиняли ся квотою $7\frac{1}{2}$ проценту. То предложенє змінено з причини опору представителя правительства і ухвалено, щоби краї причинили ся до видатків квотою 10 процент.

Понеділковий орґан вірноконституцийної шляхти обчислив, що до лат. зелених сьвят остає всего 8 днів робочих, по сьвятах також стілько. Промовляє отже за такою робочою проґрамою, яку би справді можна виконати. Длятого все менше важне і хосенне треба би відложити, а обмежити ся до найважнійших і найпильнійших справ, а крім того відступити від першого читаня буджету і буджетової провізориї а лише при другім читаню перевести політичну розправу. — Ліберально-німецке дневникарство від якогось часу виступає різко против ческої шляхти і підсуває їй нельояльні наміри а именно закидує їй, що в справі водних доріг ділає против позитивної роботи в парляменті. З ліберально-німецким дневникарством станули також Narodni Listy до бою против ческої шляхти, а особливо нападають на кн. Шварценберґа, котрому приписують спілку з ческими радикалами і аґраристами против Молодочехів. Супротив тих напастий ческа шляхта прилюдно заявила, що она поступає все згідно і що в єї лоні нема ніякого розєднаня, про яке писали часописи, і що ріжниця поглядів що до речиниця в розвязці воднодорового питаня, яка вирипула в четверговій спільній нараді між кн. Шварценберґом а дром Герольдом, не дала поводу до розєднаня ческої шляхти між собою. Кн. Шварценберґ, якого деякі дневники намагають ся виставити ворохобником, що підбурює ческих радикалів і аґраристів супротив Молодочехів, заявляє в Prager Tagblat, що в згаданій четверговій нараді ческої шляхти з молодоческим клюбом була предметова і заводова оцінка воднодорогового закона предметом наради і що при тій нагоді не дійшло до ніякої „боротьби“ ані між обидвома клюбами, ані між поодинокими особами.

Оногди, як ми вже коротко згадували, відбув ся в Абациї зїзд двох королів балканьских держав, а то: Юрия грецкого і короля румуньского. Тій стрічи приписують деякі круги велике значінє, і висказують ся, що то має бути відповідь на підпиранє Росиєю сербско-болгарского союза. До Politische Correspondenz пишуть в тій справі з Букарешту: Зїзд короля Юрия грецкого з королем Каролем єсть наслідком політики Румунії, а має він також велике значінє з огляду на положенє на европейскім Веходї. Політичні круги румуньскі, а передовсїм президент мін. Димитрий Стурдза, мають то глубоке пересьвідченє, що удержанє рівноваги єсть конечне для добра християньских народів на Балканї, і тому Румунія підпирає мирні змаганя великих держав. Зїзд обох монархів скріпляє ті змаганя, і причинить ся на довго до удержаня мира на Балканї.

Туреччина приготовлює нову ноту в справі почтового спору. Та нота буде вскорі доручена амбасадорам. Амбасадори турецкі при заграничних дворах повідомили телеґрафічно своє правительство о поглядах кабінетів на справу почт заграничних. Туреччина наміряє підвисшити ріжні такси для заграничних кораблів на турецких водах. Як зачувати також російскі кораблї, на виразний приказ з Петербурга відмовлять приниманя турецких почтових пересилок.

---

1)

ПЛАНЕТИ СОНІЧНОГО СЬВІТА.

(Написав К. Вербенко.)

I.

Величезний рух зьвізд і зьвізда Мі в Касіопеї. — Зьвіздисте небо в маю. — Що значить: сонце вступає н. пр. в знак Бика. — Екліптика або дорога землі і дороги планет нашого сонця. — Планети видні в маю.

Чоловік в своїй нищеті духа готов признавати, що найбільшим чудом може бути хиба лиш сотворенє сьвіта, бо то преці значить зробити щось з нічого; але він того звичайно не видить і не розуміє, що коли не більшим, то бодай чи не так само великим чудом єсть удержати ту майже непонятну чоловікови гармонію в цілім, безконечнім сьвіті, той лад і ті правила, яким мусять піддавати ся, котрих мусять слухати не лиш найменчі, навіть голим оком невидимі сотворіня, але й найдрібнійші мертві пилинки, що літають в сьвітлї сонця, а так само і найбільші тіла небесні, хоч би й тисячі разів більші як ціле наше сонце. Тілько міліонів зьвізд сьвітить на небі, декотрі з них творять цілі сьвіти самі про себе, а всї они мають визначені свої дороги, всї порушають ся в просторі сьвітовім, всї кудись спішать, летять кудись з незвичайною скоростию, котра не має собі приміру на земли. Нині знаємо н. пр. досить докладно, що полярна зьвізда суне ся в сторону як до нашого сонїшного сьвіта зі скоростию 26 кільометрів на секунду а одна зьвізда у Великім Возі летить так само до нас зі скоростию 29 кільометрів на секунду. Ба, що більше, директор зьвіздарні Ліка в Калїфорнії Кембль (Campbell), обчислив в найновійших часах, що одна зьвізда в громаді зьвізд Касіопеа, котру тепер легко розпізнати на північнім небі по тім, що зьвізди в ній, уложені в виді латиньскої букви: W, летять майже простісенько до нашої землі зі скоростию мало ще не 100 кільометрів на секунду. Єсть то скорість, яку ми ледви ще можемо поняти, бо она 3 до 4000 разів більша як скорість наших блискавичних поїздів. Чи-ж вже сама та скорість руху зьвізди, то не велике чудо? Але подумаймо над тим чудом трохи більше.

Коли та зьвізда так борзо летить до нас, то щож жде нашу землю? Чи не погибель, чи не конець нашого маленького сьвіта тут на земли? Зьвізда з Касіопеї, знана під знаком грецкої букви μ (Мі), нині так малесенька, що єї навіть не видимо голим оком, бо то зьвізда шестої величини, готова ще впасти на нашу землю, а тогди певно настав би нам всім конець. Почислім же, коли можемо сподївати ся того страшного кінця: 100 кільометрів на секунду, то значить 8 і дві третини міліонів на день, або на рік більше як 3 міліярди кільометрів. Але віддаль зьвізди Мі в Касіопеї від нашої землі єсть 785.000 разів так велика, як віддаль землі від сонця, або 117 і дві третини білїонів кільометрів: отже щоби зьвізда перелетіла ту віддаль, мусіла би летіти не менше, лиш 37.000 лїт! Як же за той час буде виглядати наша земля, і чи будуть ще люди на ній? Істория памятає розвій роду людского не більше як 6000 лїт. Якіж зміни настали за той час! Кілько то народів і держав щезло без слїду, кілько міліонів людий вимерло і прийшло нових на сьвіт, як дуже змінив ся вид самої землі! А всї ті зміни мусіла би земля разом з людьми ще що найменше шість разів перебути, заким би настала та хвиля, коли би зьвізда Мі впала на землю.

Який же то довгий час, що за величезна віддаль, який же незмірний простор, що стоїть межи нами а тою зьвіздою, що мала би колись впасти на нашу землю! Чи то все не чудо, що діє ся таки перед нашими очима? Але, правда, треба єго видїти і зрозуміти.

Отже нема обави, щоби згадана зьвізда так борзо зробила конець нашій земли і людем на ній, а навіть ще й по тих 37.000 лїтах ледве чи зьвізда Мі впала би на нашу землю. Нині, коли она ще так далеко від нас, то нам здає ся, що она простісенько суне ся на нашу землю; але хто знає, як би она приступила ся близше, чи не показало би ся, що єї дорога завертає значно в бік від нас і оминає не лиш нашу землю, але й цілий наш сонічний сьвіт. Атже видимо таке множество зьвізд на небі, а преці они не входять собі в дорогу, ідуть кожда своєю дорогою. Яка в тім точність, яка чудесна правильність, о тім можуть нас найлїпше переконати найблизші до нашої землі зьвізди, планети нашого сонця, що разом з нашою

Новинки.

Львів дня 16 го мая 1901

— Запомоги для погорільців в Олешичах. Є. В. Цїсар жертвував для погорільців в Олешичах з приватних фондів 8.000 К. запомоги, а Є. Екец. п. Намістник гр. Пінїньский на першу вість о пожежи виасиґнував з фонду запомогового поки що 10.000 К. Команда X. корпуса в Перемишли обіцяла ся доставляти через якийсь час щоденно по 700 бохонців хлїба для погорільців лиш за зворотом коштів продукциї. Кошти ті приноручив п. Намістник покрити з фонду запомогового.

— Ц. к. Дирекция зелїзниць державних оповіщує: В сезоні лїтнім будуть переходити поміж Львовом а Бруховичами слїдуючі поїзди льокальні, а іменно від 16-го мая до 15-го вересня включно щоденно поїзд ч. 2255 (від'їзд зі Львова о год. 5 мін. 45 рано) ч. 2256 (приїзд до Львова о год. 6 мін. 46 рано) ч. 2259 (від'їзд зі Львова о год. 3 мін. 26 попол.) ч. 2262 (приїзд до Львова о год. 8 мін. 50 вечером), від 16-го мая до 15-го вересня тілько в недїлї і сьвята поїзди ч. 2257 (від'їзд зі Львова о год. 2 мін. 15 попол.) ч. 2258 (приїзд до Львова о год. 3 мін. 14 попол.) ч. 2260 (приїзд до Львова о год. 7 мін. 36 вечером) ч. 2261 (від'їзд зі Львова о год. 7 мін. 52 вечером). — Від'їзд і приїзд повисших поїздів поданий після часу середно-европейского; подрібний розклад їзди оголошено афішами. — Білети до тих поїздів льокальних можна куповати також в бюрі інформацийнім ц. к. зелїзниць державних (ул. Красїцких ч. 5 будинок дирекцийний) в годинах урядових в будні дни від 8 рано до 3 попол., а в недїлї і сьвята від год. 9 рано до 12 в полуднє, а також в міскім бюрі продажи білетів зелїзничих в льокали агенциї часописий Ст. І. Соколовского, пасаж Гавсмана ч. 9 від год. 8 рано до 8 вечером. — При тій нагоді звертає ся увагу, що до сих поїздів льокальних продає ся також білети поворотні, для дорослих по 88 сотиків за II. і 48 сот. за III. клясу, а для дїтий по 48 сот. за II. а 26 сот. за III. клясу. — Крім того заведено для вигоди подорожних зі Львова до Брухович і наповорот білети по цїнї 26 корон 40 сот. за II. і 14 корон 40 сот. за III. клясу. Білети такі мають стійність на один місяць, числячи від дня їх виставленя і управнюють до довільної їзди всїми поїздами. — Дістати їх можна в бюрі інформацийнім ц. к. зелїзниць державних за попереднім замовленєм на 48 годин.

— Оповіщенє. Задля оживленя руху прогулькового до всхідних Бескидів, видавати ся буде в часї від 15-го мая до 29-го вересня б. р. білети поворотні II. і III. кляси з 50 взглядно 30% зниженєм і з 3-дневною важностию для слїдуючих реляций: З Чернівцїв, Городенки міста, Коломиї, Львова, Потутор, Станиславова, Стрия, Тернополя і Залїщик до Дори, Яремча, Микуличина, Тартарова і Ворохти. Білети ті видавати ся буде в повисшім часї, тілько що суботи, недїлї, в кожде сьвято торжественнє як римо- так і греко-католицкого обряда, як також в кождім дни перед таким сьвятом до слїдуючих поїздів особових: В Чернівцях через Коломию-Ланчин в кожду суботу, як також в кождім дни перед сьвятом торжественним до поїзду ч. 318; — в Городенцї місто і Залїщиках в кожду суботу, недїлю і в кождім дни перед сьвятом торжественним до поїзду ч. 3952 взглядно 4355; — в Коломиї через Ланчин в кожду суботу і в кождім дни перед сьвятом торжественним до поїздів ч. 3952 і 3956, в недїлї і сьвята до поїздів ч. 3952 і 3958; — у Львові в кожду суботу і в кождім дни перед сьвятом торжественним до поїздів ч. 317, 311 і 313, в недїлї і сьвята до поїзду ч. 317; — в Станиславові в кожду суботу і в кождім дни перед сьвятом торжественним до поїздів ч. 3113 і 3111, в недїлї і сьвята до поїздів ч. 3115 і 3111; — в Стрию в кожду суботу і в кождім дни перед сьвятом торжественним до поїздів ч. 1211 і 1219, в недїлї і сьвята до поїзду ч. 1211; — в Тернополи і Потугорах в кожду суботу, недїлю, сьвято і в кождім дни перед сьвятом торжественним до поїзду ч. 3311 — Поїзд ч. 3958 переходить тілько в часї від 1-го липня до 1-го вересня включно і тілько в недїлї і сьвята. — Поворот наступити може кождим поїздом особовим, однак під услівєм, що їзда поворотна мусить зачинати ся перед північчю третього дня важности білету. Уживаючи поїзду поспішного, треба доплатити за просторонь, котру ся поїздом поспішним перебуло, цїлу різницю поміж виплаченою цїною їзди, а звичайною цїною поїзду поспішного. — Станиславів, в цьвітни 1901. — Ц. к. Дирекция зелїзниць державних.

— Заведенє знижених білєтів поворотних, з триднєвою важностию, до стаций на шляху Сколе-Лавочне. В цїли оживленя руху прогулькового до всхідного Бескиду, буде видавати ся від дня 15. мая аж до 30 вересня 1901, зі Львова до Сколього, Гребенова, Тухлї, Славська і Лавочного, — о 50% знижені білети поворотні II-ої і III-ої кляси, з 3-дневною важностию, в слїдуючі дни і до слїдуючих поїздів: що суботи і кождого дня, попереджаючого римско- або греко-католицке сьвято, до поїзду 1713 (від'їзд о 6^{35} вечером), до поїзду 1715 (від'їзд о 3^{05} по полудни, переходить тілько до Сколього) — в недїлї і у всї сьвята римско- або греко католицкого обряду: до поїзду 1711 (від'їзд о 6^{35} рано), до поїзду 1717 (від'їзд о 9^{00} рано, переходить на шляху Сколе-Лавочне, від 1. червня до 15. вересня, впрочім тілько до Сколього.) — Повертати можна кождим поїздом особовим, а їзда поворотна мусить розпочати ся перед північчю третього дня важности білету. — Для прогульки більшого товариства або заведеня наукового, складаючого ся що найменше з 20 осіб, котрі викажуть ся одвітною леґітимациєю, буде видавати ся згадані білети також в инші дни, за окремим дозволом. — Дотичні поданя належить вносити що найменше на 3 днїв перед наміреною прогулькою до ц. к. Дирекциї зелїзниць державних у Львові.

— Ще з катастрофи в Олешичах. З Олешич доносять про слїдуючу сумну подїю, яка стала ся там підчас катастрофи огневої. Якусь бідну жидівку, котра два дні тому назад породила близнята, вирятовано з горіючого дому, а для більшої безпечности уложено разом з немовлятами під мостом на річцї. Побіч неї зложено річи і постіль, яку можна було ще вирятувати з хати. Але искри так сипали ся на всї сторони, що займила ся і та постіль під мостом і згоріла а разом з нею і нещаслива зліжниця разом з немовлятами.

— Роботи коло будови епархіяльної семинариї духовної в Станиславові на місци давного руского приходства, почали ся дня 9 с. м. В семинари буде лише домашна каплиця. На сусїдній реальности, дарованій митрополитом Шептицким на церков, не будуть нїчого будувати.

— О ґімназию в Яворові. Оногди депутация яворівскої ради міскої була у п. Намістника з представленєм потреби основаня ґімназиї в Яворові. П. Намістник признав депутациї, що Яворів дїйстно потребує ґімназиї.

— З товариства „Просьвіта". В місяци цьвітни с. р. відбув головний Видїл чотири засїданя в днях 2, 9, 23 і 30 цьвітня, на яких полагоджено отсї справи: 1) Принято до відомости, що за місяцї цьвітень і май вийшла книжечка Л. Цеґельского під зат. „Русь Україна і Московщина", преміована з фундациї ім. Стеф. Дубравского, і рішено повідомити о тім фундатора. 2) Ухвалено розписати конкурс на дальші премії з тої фундациї на сї теми: а) Образ сучасного кооперативного руху в Европі а специяльно на полї рільництва і рільничого промислу; б) Боротьба за самостійність

землею крутять ся довкола него. Але заким близше приглянемо ся тим планетам, мусимо насамперед, хоч би й не зовсім докладно, розпізнати на небі то місце, куди ідуть їх дороги. Длятого гляньмо коротенько на зьвіздисте небо сего місяця.

Коли тепер межи 9 а 10 год. вечером вийдемо на двір і лицем обернемо ся в полудневу сторону неба, а відтак підоймемо голову в гору, то побачимо простісенько понад собою ясну громаду зьвізд, звану Великим Возом або Вел. Медведем. Сю громаду знає у нас майже кождий селянин. Чотири ясні єї зьвізди, три 2-ої а одна 3-ої величини творять піби віз, (чотири колеса) а три инші зьвізди творять дишель. Коли через задні колеса того воза подумаємо собі на небі просту лінію па північ, пять разів так довгу, як віддаль тих коліс від себе, то стрітимо одну велику ясну зьвізду в громадї подібній до Вел. Воза а званій Малим Возом. Тота ясна зьвізда то північна або полярна зьвіздя і она знаходить ся в дишли Мал. Воза. Коли тепер від тої полярної зьвізди подумаємо собі лінію через полудневу сторону неба просто в долину, то стрітимо тут велику, ясну зьвізду, що сьвітить червонавим сьвітлом. Єсть то найяснїйша зьвізда в громадї Великого Льва звана Реґулюсом; єї можна тепер дуже легко розпізнати по єї червонавім сьвітлі.

Дальше на заходї від громади Льва і Реґулюса в нїй видко дві великі ясні зьвізди, одну більшу (1-ої велич.) а одну меншу (2-ої велич.) То дві горішні зьвізди в громадї Близнят; більша, яснїйша з них зве ся Полюкс а менша Кастор. Межи Вел. Львом а Близнятами єсть громада звана Раком, але що то дрібонькі зьвізди, то їх не добре видко. Дальше на заходї над самим овидом, в долинї на небі понад самою землею можна ще добачити громаду Бика з Плєядами (Квочкою) і Гіядеми (Чепігами) в нїй. На всхід від червоного Реґулюса майже по серединї неба сьвітить велика ясна зьвізда 1-ої величини Колос (Spica) в громадї Діви. Ту зьвізду знайдемо легко, коли від полярної зьвізди через другу зьвізду в дишли великого воза подумаємо собі просту лінію вздовж полудневої сторони неба. До сеї громади належать ще кілька менше ясних (3-ої велич.) зьвізд.

Всї тоті громади, які ми тут вичислили Бик, Близнята, Рак, Вел. Лев, Діва і т. п. творять т. зв. Звіринець небесний або зодияк, і почерез ті громади іде дорога землї або екліптика, а нам здає ся, що попри ті громади пересуває ся сонце і длятого кажемо, що сонце знаходить ся раз в громадї Бика, другий раз в громадї Близнят, відтак в громадї Рака, Льва, Діви і т. д. Таких громад єсть 12 і они творять цїлий зьвіринець. Громади ті зачинаємо числити від громади Риби, в тій порі, коли сонце стає в тій громадї і настає весняпе рівноденьство або коли па весну день і ніч суть однаково рівні, отже дня 21 марта. По Рибах приходить Баран, відтак Бик, Близнята, Рак і т. д., а для кождої з тих громад придумано ще окремий знак. Яких 2000 лїт тому назад приходило сонце в громаду Барана якраз в ту пору коли було весняне рівноденьство, отже тогди казало ся, що сонце вступає в знак Барана, замість казати, що оно вступає в громаду Барана. Від того часу настала вже велика зміна. В наслїдок т. зв. підбігового руху землї або прецесиї, сонце в часї весняного рівноденьства не стає вже в громадї Барана, але в громадї Риб; мимо того давний звичай задержав ся і ми ще й нинї кажемо, що сонце вступає в знак Барана, хоч оно поправдї стоїть в громадї Риб. Коли оно стане дїйстно в громадї Барана, то кажемо, що оно вийшло в знак Бика. Отже порядок громад а знаків їх іде так: В мартї дня 21 приходить сонце в громаду Риби, а ми кажемо в знак Барана. В тій громадї або в знаку Барана стоїть оно аж до другої половини місяця цьвітня. Відтак приходить сонце в громаду Барана, а ми кажемо вступає в знак Бика і стоїть там в тій громадї аж до другої половини мая. Отже сего місяця стоїть ще сонце в знаку Бика. Дня 21 мая прийде сонце дїйстно в громаду Бика і буде пересувати ся через ту громаду аж до 22 червня, а в календарях стоїть написано, що сонце приходить дня 21 мая в знак Близнят. Коли оно дня 22 червня стане дїйстно в громадї Близнят, скажемо, що оно вступило в знак Рака. Коли же дня 23 липня сонце вступить дїйстно в громаду Рака, скажемо, що оно вступило в знак Льва. Дня 23 серпня вступить оно дїйстно в громаду Льва, а ми скажемо, що оно вступило в знак Діви. Дня 23 вересня стане сонце дїйстно в громадї Діви, але вступить в знак Ваги і тогди настане осїнне рівноденьство, значить ся, сонце буде тогди стояти рівночасно в рівнику і в екліптицї.

Із сказаного повисше виходить, що в тім місци, де сего місяця видимо громаду зьвізд звану Діва, сходить ся дорога сонця по небі разом з рівником на небі. Щоби же добре запамятати собі дорогу сонця по небі, екліптику, або що значить то само — дорогу землї в просторі, то треба знати, що она іде попід Квочку (Плєяди) а попри Чепіги (Гіяди) в громадї Бика, а рівник іде низше почерез Косарів в Оріонї. Дальше іде екліптика почерез Близнята а іменно попід зьвізди Полюкс і

недержавних народів; в) Людові забави; г) Годівля риб; та долучити до того теми з попередного конкурсу, на які ще праці не вплинули. 3) Принято до відомости: а) що філїя на повіт Рудецкий в Комарні прислала 66 К. з членьских вкладок; б) що внесено подане о основане нової філїї в Старім Самборі, та рішено на 1. заг. збори тої філїї вислати п. Вас. Короля з відчитом про штучні навози. 4) Принято до відомости, що в місяци марті с. р. основано 20 нових читалень. 5) Відчитано письмо о. Пристая про читальню „Просьвіти" і крамницю в Григорові (п. Рогатин), в котрім рішучо перечить вісти про занепад читальні та крамниці, а противно, констатує успішний розвій читальні і крамниці. 6) Принято до відомости справоздане п. Костя Паньківского з люстрациї крамниці в Хотїни (п. Калуш), котрого виделеґував Головний Видїл „Просьвіти" для провіреня стану на місци в наслїдок письма Видїлу краєвого; рішено повідомити Видїл краєвий о полагодженю тої справи а п. Паньківскому зложено подяку. 7) На просьбу вдови по письменнику Ксенофонї Климковичу удїлено її одноразову підмогу в квоті 25 К. 8) О. Ал. Темницкий подав остаточне замкнене рахунків з Шевченківского концерту, після якого чистого доходу було 212 К. і 18 сот. Прихід роздїлено в той спосіб, що квоту 106 К. і 9 с. відступлено тов. „Руский Боян" у Львові, а 106 К. і 9 с. зложено на фонд стипендиї ім. Шевченка. 9) На конкурс стипендийний ім. Теодора Качали вплинуло сїм подань, які з всіми прилогами відослано до о. Андрея Качали. 10) На предложенє дра Т. Галїпа з Черновець рішено взяти в комісову розпродаж 50 примірників єго „Домашного писаря". 11) На запрошенє Наукового Тов. ім. Шевченка, щоби Тов. „Просьвіта" взяло участь в акциї всїх руских товариств в справі реформи науки руского язика в галицких школах, рішено приступити до сеї акциї і виделеґувати пп. дра К. Левицкого і К. Паньківского яко заступників „Просьвіти" на нараду в сїй справі. 12) Принято 79 нових членів; від початку року 538.

— **Померли:** О. Єфрем Глиньский, сьвященик-ювилят, гр. кат. парох і крилошанин в Оброшині, деканата щирецкого в 85 роцї житя, а 58 сьвященьства.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Льокальний рух особовий. Додаток IX до тарифи особової для зелїзниць льокальних в Галичинї і на Буковинї. З днем 15. червня 1901, увійде в житє додаток IX до обовязуючих від дня 1. січня 1898 тариф для перевозу осіб, пакунків подорожних, посилок експресових і псів на зелїзницях льокальних в Галичинї і на Буковинї, позістаючих в зарядї державнім. Цїна 10 сотиків.

Північно-німецкий рух товаровий з Галичиною і Буковиною. З днем 1. мая 1901 увійшов в житє додаток III до тарифи часть II, зшиток 2.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Берлин 16 мая. Ґр. Вальдерзе доносить з Пекіну, що войска хіньскі під командою ґенерала Лїю ударили на хіньских ворохобників, котрих віддїл числив до 1000 людий, на полудни від Паптінфу і розігнали їх.

Брукселя 16 мая. Розійшла ся тут поголоска, що жена Бота везе до Кріґера власноручний лист Кічнера, в котрім той на случай перемиря, предкладає Бурам як найкористнїйші условя мира.

Берлин 16 мая. Доносять з Пекіну, що хіньске правительство згодило ся на висоту суми відшкодованя, жаданої державами, а домагає ся лише 30-лїтного речинця сплати.

Петербург 16 мая. Банкир Едмунд Ротшильд удав ся до Царского Села до царя, аби обговорити справу російскої позички.

Курс львівский.

Дня 15-ого мая 1901.	платять	жадають
I. Акциї за штуку.	К. с.	К. с.
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	610·—	620·—
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	354·—	364·—
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси	537·—	546·—
Акциї гарбарнї Рящів	—·—	150·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	400·—	410·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 4% корон	90·—	90·70
Банку гіпот. 5% преміов.	109·50	—·—
Банку гіпот. 4½%	98·—	98·70
4½% листи застав. Банку краєв.	98·90	99·60
4% листи застав. Банку краєв. .	92·—	92·70
Листи застав. Тов. кред. 4% . . .	92·—	92·70
„ „ 4% льос. в 41½ лїт.	93·—	93·70
„ „ 4% льос. в 56 лїт.	91·10	91·80
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	96·20	96·90
Облїґи ком. Банку кр. 5% II ем.	101·70	102·40
„ „ „ „ 4½%	98·70	99·40
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	92·50	93·20
Позичка краєв. з 1873 по 6%	100·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	93·10	93·80
„ „ м. Львова 4% по 200К.	87·50	88·20
IV. Льоси.		
Міста Кракова	72·—	76·—
Міста Станиславова	—·—	—·—
Австр. черв. хреста (Курс віденский)	49·50	50·50
Угорск. черв. хреста	25.25	26·25
Іт. черв. хрес. 25 фр.	23·10	24·—
Архік. Рудольфа 20К.	58·—	61·—
Базилїка 10 К	16·50	17·50
Joszif 4 К.	7·—	6·50
Сербскі табакові 10фр.	8·—	10·—
V. Монети.		
Дукат цїсарский	11·27	11·45
Рубель паперовий	2·52	2·56
100 марок нїмецких	117·40	117·90
Доляр америк.	4·80	5·—

Надіслане.

— **„Краєвий Союз кредитовий"** видав для руских товариств кредитових потрібні друки і продає їх по отсих цїнах:

1. Книга довжників . . .	аркуш	по	10 сот.
2. Замкненя місячні .	2 аркуші	„	5 „
3. Інвентар довжників .	аркуш	„	5 „
4. „ вкладників .	„	„	5 „
5. „ удїлів	„	„	5 „
6. Книга головна	„	„	10 „
7. „ лїквідацийна .	„	„	10 „
8. „ вкладок щадничих	„	„	10 „
9. „ удїлів членьских	„	„	10 „
10. Реєстр членів	„	„	10 „

Купувати і замовляти належить в „Краєвім Союзї кредитовім" у Львові, Ринок ч. 10 I. поверх.

За редакцию відповідає Адам Креховецкий.

Кастор; дальше спускає ся вже близше до рівника та іде саме попри червону зьвізду Реґулюс в громадї Льва. В громадї Діви сходить ся дорога сонця або еклїптика з рівником і спускає ся понизше него па полудне та іде як раз попри зьвізду Колос (Spica) в Діві. Длятого то коли сонце у вересни перейде в громаду Діви, або як каже ся в календарях, вступить в знак Ваги, то переступить через рівник на долину на полуднє і сьвітить більше па полудневій а менше на північній півкули і длятого у нас стає день коротший і менше тепла.

Отже майже тою самою дорогою, котрою нїби то суне ся сонце но небі, а котрою поправдї іде земля довкола сонця, обертають ся довкола сонця і инші планети. Але подібно як дорога сонця або еклїптика то сходить ся десь в однім місци з рівником, то знов відбігає від него, так також то сходять ся, то відбігають дороги планет від еклїптики або до дороги землї. Найменше відходить від еклїптики планета Уран, бо лиш на 46 мінут лукових; Юпітер відклонює ся вже на 1 степень і 18 мін. Нептун на 1 степень 46 мін., Марс на 1 степ. 51 мін., Сатурн на 2 степ. 29 мін., Венера на 3 степ. 23 мін., а найменша з планет Меркур відклонює ся найбільше бо аж на 7 степенів. З того виходить ясно, що коли хочемо вишукати ті планети межи зьвіздами, то мусимо конче шукати їх в тім місци, куди переходить дорога землї або еклїптики або в тих громадах зьвізд, що творять Зьвіринець небесний.

Але не всі планети можемо видїти голим оком. Декотрі з них суть так віддалені від нас, що можна їх лиш з великим трудом добачити за помочию великих дальновидів, а инші знов, як н. пр. Меркур так ховають ся в сьвітлї сонця, що дуже трудно їх добачити. Єсть лиш дуже мало фахових астрономів, котрі могли би похвалити ся тим, що виділи н. пр. Меркура голим оком. Инші знов сьвітять так ясно, що мусять конче впасти в око кождому чоловікови. До тих належить н. пр. Венера і Юпітер. Перша з тих планет, звістна під назвою вечірної і ранної зорі звістна загально всім. Она сьвітить иноді так ясно, що єї навіть ще при сьвітлї сонця можна голим оком добачити, а коли не сьвітить анї сонце анї місяць, то она буває найяснїйша із всїх зьвізд на небі. Задля тої великої єї сили сьвітла, уважано єї довгі часи за дві окремі зьвізди, з котрих одну уважано за вечірну зорю (Hesperus), а другу за ранну зорю і називано єї також сьвітлоносцем або Люцифером (Lucifer). Коли в половинї сего місяця около першої години в ночи добре придивимо ся громадї зьвізд, званій Стрільцем, що о тій порі сьвітить в полуднево-всхідній сторонї, майже над самим овидом, то побачимо там дуже велику, ясну зьвізду, найяснїйшу з всїх, які лиш рівночасно видніють на небі; — єсть то планета Юпітер. В тій самій громадї недалеко від Юпітера знаходить ся і Сатурн. Меркур і Венера криють ся тепер в сьвітлї сонця і їх не видко. Марс знаходить ся повисше Реґулюса, червоної зьвізди в громадї Льва, а Уранос всходить зараз по заходї сонця, але яко зьвізда семої величини, єсть так маленький, що можна би єго відшукати хиба лиш за помочию великих дальновидів.

(Дальше буде).

І Н С Е Р А Т И.

Торговля вина ЛЮДВИКА ШТАДМІЛЄРА у Львові

при ул. Краківскій ч. 9 продає вино шампаньске Йосифа Терлей і Спілки в Будапешті „TALISMAN SEC" по дуже приступних цінах.

„NEKTAR"

Головний склад у Відни, VI., Webgasse 28.

Товариство для торговлї і складів чаю
Братів К. і Ц. Попов у Москві.

Ц. і к. надворні доставці Австро-Угорщини. Доставці Двора царско-російского.

Надворні доставці кор. Вел. королїв: Греції, Швеції і Норвеґії, Бельгії і Румунії.

Золотий медаль в р. 1892. Grand prix в р. 1900, найвисша відзнака на загальних виставах в Парижи,	Grand prix найвисша відзнака на виставі в Антверпії 1894 р.	Золотий медаль найвисша відзнака на виставі в Штокгольмі 1897 р.

Цїнник.

Цїни в коронах за одну коробку російскої ваги (1 фунт. рос. = 410 ґрам.)

Ваґа пачки в фунт. рос.	Nr. 0	1	2	3	34	4	5	6	7	8	Чай з Цейльону
1/1	15·20	11·—	10·—	9·—	8·20	7·60	6·70	5·80	5·20	4·30	6·70
1/2	7·60	5·50	5·—	4·50	4·10	3·80	3·35	2·90	2·60	2·15	3·35
1/4	3·80	2·75	2·55	2·25	2·05	1·90	1·70	1·45	1·30	1·10	1·70
1/8	—	—	—	—	1·05	—·95	—·85	—·75	—·65	—·55	—·85

При закупні за 20 корон, транспорт і опаковане безплатно.

Дуже красний образ комнатний

представляючий

„ПРИЧАСТЄ"

мальований артистом Єзерским в природних красках.

Величина образа 55×65 цтм.

Цїна образа **6 корон** разом з почтовою пересилкою.

Набути можна у

Антона Хойнацкого, Львів

ул. Руска ч. 3.

„Fotografische Mittheilungen" одинока богато ілюстрована часопись для аматорів фотографії, виходить два рази на місяць. Передплата чвертьрічно (6 зошитів) 3 марки 75 феників. Передплату можна пересилати в австрийских листових марках. Адреса: Verlagsbuchhandlung Gust. Schmidt Berlin W. 35 Lützowstrasse 27.

MAYER'S CONVERSATIONS-LEXIKON

Пяте цїлком перероблене і побільшене видане, повне.

В 17-ох дуже хорошо оправлених томах з шкіряними хребтами і рогами, обіймає: **100.000** статей, **17.500** сторін тексту, **10.000** ілюстраций, карт і плянів, **1000** таблиць і додатків, **158** ілюстраций хромолїтоґр., **290** карт.

Крім того два томи доповняючі і один том спису (Registerband).

Разом 20 томів по зр. 6.

Поява нового виданя того твору, одинокого в загальній лїтературі, єсть лїтератским явищем не малої ваги. Розійшлось его в 4-ох виданях більше як півтора мілїярда примірників і придбало собі заслужену славу, як найвеличавійший сучасний твір, як словар людского знаня.

Той лексикон можна дістати в комплєті, всі томи нараз на сплату **по 3 зр. місячно.**

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ,** Львів, Пасаж Гавсмана.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569)